

1933
1743220

№2

ДРУТ, ДІТЕЙ

ПАЛКЕ ВІТАННЯ
ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ ІІІ
Т-ВА "ДРУЗІ ДІТЕЙ" З'ЇЗДОВІ

№2

Галузь промислова	Охоплено дітей		Кількість ліжок	
	1933 р.	1932 р.	1933 р.	1932 р.
Вугільна	12840	8694	9171	6210
Металургійна	7460	5632	5328	2023
Машбуд	11330	8964	8692	6403
Рудна	1136	924	811	660
Хемічна	1102	1102	787	715

Області	Радгоспи		Колгоспи		Аграрне населен.	
	1933 р.	1932 р.	1933 р.	1932 р.	1933 р.	1932 р.
Харківське	3100	1392	27100	14170	800	—
Дніпроп.	2520	1120	19980	13488	500	—
Донец.	1850	840	9950	6415	200	—
Київська	2190	1125	26210	14622	600	—
Одеська	2100	1055	15400	10656	500	—
Винницька	1269	635	10831	3629	400	—
АМСРР	171	30	3624	2454	—	—
По Україні	13200	6197	113100	70625	3000	—

	1933 р.	було	1932 р.
Харківська	400.000	"	358.050
Київська	443.500	"	386.650
Одеська	286.000	"	246.000
Дніпропетрівська	301.200	"	249.450
Винницька	229.700	"	199.700
Донецька	122.400	"	112.950
АМСРР	17.200	"	16.300
По Україні	1.800.000	"	1.509.100

Редактор—Е. Бранцева
Відповід. секретар—О. Рудченко
Редактор мови—Дорошенко

Техкерівник—І Шишко
Коректор—С. Черняк
Обкладинка—Коренева

Здано до склад. 25-I-33 р. Підписано до друку 21-II-33 р. 1¹/₈ пап. арк.
В 1 пап. арк. 102.000 зн. Формат паперу 62 X 94. Вага 1 метр. ст. 38
ДВОУ УПП. 7 друкарня ім. Фрунзе. Харків, Донець-Захаржевська, 8.
Головліт 66. Зам. 199. Прим. 10.190.

ДРУГ дітей

2 Л ю т и й
1933 рік

8 рік видання

громадсько-педагогічний журнал

Орган Всеукраїнського Правління
т-ва „ДРУЗІ ДІТЕЙ“, ЦБ ДКО
ЦК ЛКСМУ та Нарномосу

З М І С Т І

До III-го з'їзду т-ва „ДД“	1
І. Коцюбинська — Весняний сів	8
Кравцов — Виробнича діяльність „ДД“	11
Г. Ник — Єдина в світі	15
В. Т. — Виховну роботу школи на рівень завдань II п'ятирічки	18
О. Рудченко — Дайте підручники. Роз- робіть програми	22
Ф. — Нульовик (нотатки з натури)	24
Капустіна — Як живуть діти в Хансе- нівському дитбудинку	26
Р. Б. — Чому?	28
Готуймося до третього всеукраїнського	29
Що нам пишуть	30
Волчанецька — Контрольні цифри роз- витку ясельної мережі та ясельного будівництва по Україні на 1933 рік	3 ст. обл.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Харків, вул. Вільної Академії, № 3

ВІСНИК
№ 7044

ДО III-го з'їзду т-ва „ДД“

У березні 1933 р. Центральне Правління т-ва має провести III всеукраїнський з'їзд т-ва „Друзів Дітей“, який підведе підсумки участі організації в здійсненні першої п'ятирічки, по-більшовицькому викрие всі хиби в роботі, точно визначить місце цілої організації та накреслить конкретні форми практичної участі т-ва у здійсненні другої п'ятирічки.

Підготовна робота до III-го Всеукр. з'їзду т-ва відбувається у винятковий період, коли волею має під прапором Леніна, під проводом комуністичного ЦК на чолі з кращим ленінцем т. Сталіном, робітничка кляса та колгоспне й бідняцько-середняцьке селянство нашої країни в нещадній боротьбі проти клясового ворога та його агентури, правих та „лівих“ опуртуністів, здобули блискучу всесвітню історичну перемогу—вивершили першу п'ятирічку за 4 роки.

Здобуття політичної влади вперше відкрило масам робітників і трудящего селянства двері до освіти, вперше відкрило величезні можливості розвитку справжньої культури, звільненої від експлуатації й пригноблення, що ними характеризується „культура“ капіталістичних країн.

Перевищено п'ятирічний плян шкільного будівництва за чотири роки. Перша п'ятирічка перетворила СРСР на країну загального

початкового навчання і суцільної письменності і досягана основі Ленінської національної політики величезних успіхів у національно-культурному будівництві.

Здійснюючи програму партії, УСРР вступив в другу п'ятирічку з велетенськими досягненнями на фронті культурної революції, зокрема на ділянці загального обов'язкового навчання.

Щороку збільшується охоплення дітей школою. Якщо по школах УСРР 1929 навчалось м-2.540.949, то 1932 р. вчиться щось із 5.000.000. До Жовтневої революції діти навчались лише російською мовою і не було жодної національної школи. 1929 р. в УСРР вже навчалось укрмовою 82,4% дітей, російською—6,7%, єврейською—2,4%, німецькою 2,9%, а 1931 р.—українською—84,6%, російською—4,7%, єврейською—2,3%, німецькою—2,7%.

Плян охоплення дітей загальним обов'язковим навчанням на базі 4-річки в основному виконаний. Широко розгорнулася мережа 7-річок. Якщо 1925 р. семірічок було 1607, то 1929 р.—2545, 1932 р.—6419 і передбачено 1933 року—6.950.

Широко розгорнуто політехнізацію. До підприємства прикріплено всі семірічки і 86,5% 4-річок. Робітні кімнати мають 65,9% ФЗС і 38,7% ШКМ, теслярські і

металлообробні майстерні є в 78,9% ФЗС і 42,6% ШМК.

Перша п'ятирічка, що зминула економічну мапу нашої країни, до своїх величезних завдань включила і маленьких дошкільнят „дошкільний всебуч“ повинен бути здійснений за другу п'ятирічку“ (Скрипник). Ми відкрили тисячі нових дитсадків, мільйони дітей охоплені дошкільними закладами, ґрунтовно поліпшилася виховна й оздоровна робота дитсадків.

1928-29 р. було 431 дошк. дит. закладів. 1932 р. — вже є 4.005 дитсадків.

Дитсадки особливо поширилися на новобудах і є одним із чинників поліпшення соцпобутових умов життя робітників та селян і значною мірою звільняють жінку-робітницю від турбот про дитину.

Величезному розквіту досягнень соціалістичного будівництва у нас протистоїть загострення нечуваної кризи в країнах капіталу.

Злидні, голод, відчай, зниження зарплати, безробіття, дитяча смертність несуть нові поразки капіталістичному світу. Капіталізм шукає втіхи в своєму минулому. СРСР в могутньому напруженому будівництві іде з ясною перспективою до збудування комунізму.

Перевіряючи пройдений шлях роботи, організація „ДД“, на яку покладено партією та урядом сприяти комуністичному вихованню дитинства, виявляє певні досягнення у розгортанні роботи Т-ва по окремих її галузях.

Організаційна робота

Здійснюючи постанови партії та уряду про наближення керівництва до районів, ЦП провело

велику роботу щодо організації обласних Г-в ДД.

Виконуючи постанови III-го Пленуму Всеукраїнського Правління з 15/VII 1932 року, ЦП перебудувало роботу т-ва по секторах, а саме організаційному, масовому, дитроботи та фінансово-виробничому.

В наслідок цих заходів організація має щодо зростання числа членів та осередків чимали досягнення.

На 1-I-1931 року ми мали 465.815 членів т-ва, а зараз маємо 789.505, тоб-то зростання до 45%, охоплення колгоспного сектору збільшилось до 30% проти 26% на 15/VII-32 р. та проти 8,8% на 1-I-31 р.

Проаналізувавши виконання завдань ЦП щодо зростання зокрема в кожній області, виявимо такий стан:

Дніпропетровська	243.138	чл.
Київська	178.000	„
Одеська	107.695	„
Харківська	99.610	„
Донецька	100.168	„
Вінницька	27.921	„
Чернігівська	21.986	„
А М С Р Р	11.077	„

Разом 789.505 чл.

Обласні комітети недостатньо розгорнули роботу щодо залучення в організації т-ва широких пролетарських мас, зокрема в колгоспному секторі (охоплено 186658 чол.) і цим не забезпечили виконання ухвал III-го пленуму ЦП — довести кількість членів т-ва в кінці 1932 року до 1¹/₂ млн.

Масова робота

Вся робота організації т-ва щодо охорони дитинства та спри-

яння комуністичному вихованню була спрямована на залучення широких пролетарських мас, в першу чергу членів т-ва, через проведення масової роботи, через доповіді, наради збори тощо.

Популяризовано серед людно-сти конечну потребу охоплення дітей школою у віці 8-15 років. Виходячи з настанов партії про школу, обслідувано дітей на дому, а для розгорнення роботи проти відриву дітей від школи, давано допомогу коштами на забезпечення бідних дітей гарячими сніданками одягом, взуттям, підручниками.

Виконуючи настанови ЦК ВКП(б) та ЦК КП(б)У—стати центром мобілізації сил та коштів пролетарської громадськості на справу комуністичного виховання дитинства, допомагати зокрема піонерорганізації, Всеукраїнське правління в основному переключило увагу всієї периферії на це основне завдання, але ще недостатньо. Зокрема низова

ланка—осередки т-ва особливо на селі, зовсім недали бажаних наслідків. Надзвичайно недостатня практична участь актива.

Лише деякі організації (Дніпропетровська, Київська,) стали на шлях організації педагогічних консультацій, через які вони проводять певну роботу щодо педагогізації батьків та дають поради в питаннях комуністичного виховання дитинства.

Участь т-ва в політико-господарських кампаніях

Організація брала активну участь у сільсько-господарських політкампаніях та в революційних св'ятах: 8 березня, 1 травня, свята Червоної армії, Жовтневої революції та інш., відзначаючи їх організацією дитячих ранків, колективного відвідування кіна, організацією нових дитзакладів, ясел, дитсадків тощо.

Організація брала активну участь у поточних кампаніях, як

В дитсадку заводу „Більшовик“

весняно-посівній, просапній збиральній, осінньо-посівній, через проведення певної масово-розяснювальної роботи та виділення бригад для виконання практичних завдань. На час просапної кампанії було організовано 145 дитустанов, якими охоплено 7.124 дітей коштом т-ва. До збиральної кампанії існувало 110 дитсадків з охопленням 5.500 дітей та 110 дитясел з охопленням 5.500 дітей.

Лише по Київській області до весняної посівкампанії було організовано 3 дитячих садка, через які пропущено 4.150 дітей, 40 ясел-комбінатів з охопленням 2.000 дітей та 40 майданів з охопленням 1.600 дітей.

Крім того, коштом т-ва надсилались бригади ремонту реманенту та для інших завдань.

Т-во брало участь у реалізації позики 4-го вивершального року п'ятирічки. За неповними даними, реалізовано позики на суму 331618 крб., але поруч з цим треба відзначити, що деякі області недовиконали контрольні завдання ЦП „ДД“, а також не подали відомостей, серед яких соціальних груп вони поширювали позику.

Оздоровні заходи

Майже вся організація брала участь в реалізації завдань партії боротися за здорову зміну, відповідно до настанови В. І. Леніна „виховати бійців за комунізм дужих, здорових, зі сталевими нервами та залізними м'язами“.

За контрольними завданнями ЦП на 1932 рік т-во мало організувати: дитсадків по місту — 47, колгоспному секторі — 46, дит-

майданчиків — 218, дитясел в колгоспному секторі — 393, а разом одиниць 968.

Витрати на оздоровні заходи:

Санаторно-курортні заходи	509500 крб.
Дотація дитсадкам	219700 "
Дотація дитмайданчикам	111000 "
На оздоров. дітей дитбудин.	100000 "
Лікування хорих дітей	125000 "
Оздоровл. дит. нацсклад.	15000 "
школяр. піонерів	41066 "
На воєнізовані табори	20000 "

Разом . . . 1141766 крб.

Підсумки проведення літньої оздоровної роботи дали такі наслідки. Було організовано:

Дитсадків	195
Дитмайданчиків	512
Ясел	399

Разом . . . 1106

Витрати на санаторно-курортні заходи становлять:

Санаторії	512430 крб.
Дитколонії	2600 "
Лікування хорих дит.	104269 "
Табори ЮП	226535 "
Дотація озд. заклад.	245990 "
Кадри для дошк. закл.	10518 "

Ці оздоровні заклади охоплювали 72.066 дітей і витратили 3.153.337 карб. Крім цієї суми витрачено на оздоровні заходи безпосередньо за кошторисом Центрального правління 139.486 крб.

Оздоровна робота організації мала характер сезонної, тобто тимчасової роботи. Але тепер ці форми набувають постійного характеру.

Робота на допомогу школі

Товариство брало участь у підготовці до нового навчального року через масову роботу серед членів та всієї громадськості

(доповіді, збори, що їх проведено 12.577).

У боротьбі за 100% охоплення дітей школою організовано бригади перевірки стану шкіл, своєчасного закінчення ремонту, забезпечення паливом, харчування тощо. Обстежувано культурно-побутові умови дітей особливо бідноти, що через матеріальну небезпечність не відвідують школу, вживано заходів матеріальної допомоги їм.

З власних майстерень т-во виділяло фонди одягу та взуття для учнів шкіл, організувало лагодження взуття та одягу й вживало інших заходів боротьби проти відриву дітей від школи, допомагаючи коштами на забезпечення гарячими сніданками, на що витрачено 605.602 крб. та на придбання підручників, одягу і взуття бідним дітям, на що витрачено 292.232 крб.

Т-во виконувало роботу й щодо політехнізації та радіофікації шкіл. Окрім організації, як от Київ, Дніпропетровське, організували спеціальні політехнічні кімнати, устатковані коштом т-ва політехнічним приладдям.

На всі заходи щодо участі т-ва в допомозі школі витрачено 1047932 крб.

Ліквідація решток безпритульності та участь у роботі дитбудинків.

Допомога т-ва в поліпшенні стану дитбудинків є, але ще недостатня. З часу ліквідації комісії допомоги дітям організації т-ва на місцях недостатньо переключились на цю роботу.

Після рейду огляду стану дитбудинків у травні-червні ЦП вжило

ряд заходів до поліпшення роботи, організувало бригади громадського контролю, через які виділило кошти на поліпшення побуту та дитячого харчування. Таких сум в областях, за неповними даними, було виділено 419.025 крб. крім цього, з сум ЦП переказано через обласні комітети на різні профілактичні заходи (попередження безпритульності, вилучення з дитбудинків, улаштування на роботу, оздоровлення дітей, посилення харчування та інше) — 1.030.000 крб.

Але все ж і на сьогодні відсутній й в деяких комітетах громадський контроль над дитбудинками. Часто витрати коштів, виділених на поліпшення стану дитбудинків, не перевіряється. Надалі роботу в допомозі дитбудинкам ми повинні поставити, як першочергове завдання. Повсякденно боротись за поліпшення культурно-побутових умов через організацію постів СПОН'у, бригад громадського контролю, фінансування на одяг, взуття, посилення харчування, улаштування культурозваг, кіно, театр, радіофікація дитбудинків тощо.

Т-во провело велику роботу утворення харчових пунктів для дітей бідної людності в районах нещорозу. На ці заходи асигновано 300.000 крб.

Велику участь брало т-во в ліквідації наслідків поводи, особливо по Вінницькій області. Загалом витрати на цю галузь роботи становлять 1.749.025 крб.

Навчально-виробничча робота

Протягом 1932 року у більшості своїй т-ва стали на шлях навчаль-

них майстерень, завдання яких прищеплювати дітям трудові навички й готувати з колишніх безпритульних та бездоглядних кадрів для державної промисловости.

Поширюючи мережу виробництв у напрямі до поставлених завдань ми збільшили число одиниць з 190—1931 року до 249—1932 року; відповідно до того збільшилось і охоплення дорослих робітників та підлітків майстернями. Загальне число підлітків, охоплених виробництвами, становить 5.557 чол. проти 4.411 1931 року і дорослих робітників 3.701 чол. проти 3.399—1931 року.

Одночасно збільшилась й гуртова вартість продукції. Коли 1931 року було випущено продукції на 36.199.000 карб. то 1932 р. передбачено випустити на 45.226 карб.

Але треба сказати, що виробнича діяльність нашого т-ва ще не перебудована на обслуговування дитинства, а саме на вироблення продукції дитячою споживання, обладнання дитячих садків, приладь дитячого спорту, політехнічного устаткування, дитячих іграшок тощо.

У кінці 1931 року та на початку 1932 року ЦП організувало семінар з підготовки активу. Цей семінар не дав бажаного ефекту, але дав відповідні зрушення в організації підготовки кадрів. За нашими відомостями, семінари працювали в Дніпропетровському, Сталіні, Луганську, Києві, Кременчуці та інших містах, але перепідготували активу мало, всього 861 чолов.

Аналізуючи роботу т-ва, проведеною протягом 1932 року, треба відзначити, що порівняно до 1931 р. організація значно зросла яка орг-

Обідають

нізаційно, як й змістом роботи і витратою коштів, але поруч того має значні хиби. Головна хиба це відсутність точного оперативного обліку роботи.

Наше т-во виконує велику роботу і значно більше має досягнень, ніж тут визначено. Але через відсутність точного обліку, ЦП не має можливості підсумувати роботу т-ва по всіх галузях й не випадково в цих відомостях як і в звітах організації на обласних з'їздах т-ва зовсім відсутні відомості про роботу Вінницької організації.

Чим можна пояснити такий стан? А лише тим, що наші практичні працівники недооцінили роль обліку в системі всього нашого соціалістичного господарства, зокрема в розвитку т-ва, вважали його за другорядне питання. Частина організацій дає відомості значно перебільшені проти дійсного стану (Вінниця

не обґрунтовані певним обліком в області (Київ), а іноді просто формально відписуються загальними фразами:

Соцзмаганням та ударництвом охоплено майже всі районні та міські правління організації т-ва. Але ударництвом та соцзмаганням не охоплена ще низова сітка нашої системи — осередок. Особливо ж слаба робота організації в колгоспному секторі села.

Отже, готуючись до III-го Всеукр. з'їзду т-ва, треба перш за все провести огляд осередків низової периферії за показниками, встановленими Центральним правлінням від 28-XII—32 р.

Облправління мають, перевірити роботу осередків до III-го Всеукр. з'їзду, широко застосовуючи соцзмагання та ударництво, поставити перед собою ряд конкретних завдань у боротьбі за перехідний прапор Всеукр. правління, що його тримає Дніпропетровська організація.

Треба боротися за такі показники: конкретна допомога т-ва в політико-господарських кампаніях, участь у вивершенні хлібозаготівель підготовка до весняної посівкоманії, підсумки участі в осінньо-посівній кампанії, пророблення та популяризація серед членської маси постанов партії та уряду про хлібозаготівлі, м'ясозаготівлі, про весняну сільсько-господарську кампанію, колгоспну торгівлю, тощо.

Реалізація позики й мобілізація коштів.

Характеризувати кожен вид ро-

боти треба конкретними кількісними та якісними показниками.

Боротися за 100% виконання завдань щодо зросту осередку та членської маси, треба домагаючись виконання до III-го з'їзду не менш, як 30%, завдання зросту в 1933 році.

100% охоплення районів та області райправліннями.

Перебудови роботи відповідно до постанов ЦК ВКП(б) пропіонер-організацію та школу.

Своєчасне виконання завдань і директив центрального правління:

Підготову до літньо-оздоровної роботи, перевірку стану життя дитячих будинків по області та конкретної допомоги лінією т-ва „Друг дітей“, перевірку навчального плану в майстернях т-ва та краще культурне побутове обслуговування підлітків у майстернях т-ва, налагодження обліку роботи організації по всіх галузях, зменшення адміністративних видатків та заощадження державної копійки.

Такі основні завдання, що їх треба проробити, готуючись до III-го Всеукраїнського з'їзду.

III-й Всеукраїнський з'їзд організації т-ва має рапортувати партії та урядові про практичну участь організації, конкретними показниками, кількісними та якісними. За проводом комуністичної партії організація т-ва „ДД“ ударними методами роботи неохитно виконуватиме надані вказівку Леніна „виховати із молодого покоління свідомих будівників безкласового суспільства, здібних будувати соціалізм та жити в ньому“.

У дитсадку ім. Леніна (Харків)

КОЦЮБИНСЬКА

НАШІ ПЕРШОЧЕРГОВІ ЗАВДАННЯ ВЕСНЯНИЙ ЗАСІВ

Весняна засівкампанія 1933 р. має величезне політичне і господарське значіння в усій системі заходів партії і радвлadı щодо успішного виконання плянів соціудівництва в нашій країні.

Основна вимога, яку ставить партія й уряд в справі проведення весняної засівкампанії, це насамперед досягти найвищої врожайности, спираючись на успіхи, що їх має наше соціалістичне сільське господарство в наслідок блискучих перемог щойно вивершеної першої п'ятирічки.

Ці успіхи означають, що „настав час, коли від зростання господарства вшир, через збільшення зясівної площі, треба повер-

нути до боротьби за кращий обробіток землі, до боротьби за збільшення врожайности, як головного і центрального завдання в сільському господарстві на даній стадії розвитку“ (з постанови РНК СРСР та ЦК ВКП(б) від 29-1-32 р.)

Готування і проведення засівної кампанії повинно відіграти велику роль в справі дальшого організаційно - господарського зміцнення колгоспів і радгоспів.

Успішне виконання цього завдання може відбутися лише на базі неухильного проведення в життя усієї системи заходів, що їх визначив т. Сталін в своїх б умовах.

Ніяк не можна розглядати завдання весняної засівкапанії ізольовано від інших господарчо-політичних кампаній, що їх зараз проводить на селі партія та уряд.

В першу чергу засівкапанія має бути, як найтісніше пов'язана з хлібозаготівлями. В цій справі завдання усіх організацій полягає в тому, щоб, готуючись до сівби водночас ще більше посилити боротьбу за виконання плянів хлібозаготівель.

Уся ця робота розгортатиметься в умовах загостреного опору куркульських ворожих елементів, в умовах опору опортуністів дворушників, цієї куркульської агентури.

Треба пам'ятати і факти боротьби доводять це наочно, що під впливом ворожої куркульської стихії підпадають окремі працівники колгоспів, що цей вплив приходиться і в окремі ланки наших партійних організацій, перетворюючи окремих партійців на ворогів з партквитками в кишені. Правильне поєднання хлібозаготівель з роботою щодо засівкапанії вимагає посилення класової пильності, вимагає ще рішучішої боротьби з класовим ворогом і його агентурою. Треба рішуче боротися проти всяких спроб хоч би в чому вони виявлялися, від кого б вони не виходили, протиставити лінії партії і уряду — зривницьку роботу куркульських елементів та їхніх прибічників. Найнещаднішу відсіч треба дати явно куркульським елементам, і опортуністам та примиренським настроям.

Партія й уряд змобілізують навколо цих завдань кращу частину колгоспників і одноосібників, які під проводом партії розтро-

щать ворожий опір і по-справжньому заходяться навколо вивершення хлібозаготівель і засівкапанії.

На організацію „ДД“, як одну з ланок громадськості, в цій справі припадає чимала частина роботи. Пов'язавшись з відповідними організаціями, вона му-сить увімкнутися до єдиного пляну підготування та проведення сіву.

Треба змобілізувати актив т-ва „ДД“ на допомогу проведенню сівби, відряжаючи з обласних районових та міських т-в „ДД“ та низових осередків „ДД“ спеціальні бригади для протруювання, очищення та сортування посівматеріалів. На ці бригади треба покласти обов'язок пов'язувати роботу підготування сівби з закінченням хлібозаготівель.

Правильна організація та систематичне налагодження шефства осередків „ДД“ над колгоспами допоможе краще впоратись з весняним сівом. Отже, осередкам „ДД“ треба пожвавити, а там де його нема — організувати шефство осередків над колгоспами, радгоспами та МТС в справі допомоги сівбі, в організації семінарів для колгоспників з агромінімумом, залучаючи до цього керівників агрономів та вчителів.

Від своєчасного ремонту реманенту, до певної міри залежить успіх сіву. Якраз т-во „ДД“ має всі можливості виділити спеціальні ремонтні бригади з слюсарних, лимарських та шевських майстерень т-ва „ДД“ на ремонт реманенту, збруї в радгоспах і колгоспах та лагодження взуття колгоспників.

Виділення по колгоспах та засів гектара ім. Леніна, має величезне значіння в утворенні матеріальної

бази для боротьби з безпритульністю. Отже, прямим завданням т-ва „ДД“ є розгорнути масову роботу на місцях, мобілізувавши громадську думку навколо виділення та обробітку цього гектара.

Поширення мережі дитячих закладів підчас весняного сіву, що дасть можливість звільнити жіночі робочі руки для участі в продуктивній праці в колгоспі — є головним завданням т-ва „ДД“.

Негайно ж обласні т-ва мусять виявити всі можливості для відновлення, там де вони були минулого року, сезонних дитячих ясел, садків та кімнат, та спрямувати організацію нових дитячих закладів, в тих колгоспах, радгоспах та МТС, де здебільшого застосовується жіноча праця.

Допомога т-ва „ДД“ повинна бути, як матеріальна (організація дитячих закладів цілком на кошти т-ва „ДД“ та часткова дотація

на дитзаклади), так і організаційне підготування кадрів вихователюк, забезпечення доповідачами з питань дитячого виховання та боротьби з безпритульністю, організація консультацій з цих питань, висвітлення в пресі перебігу кампанії тощо.

Від своєчасного розгорнення підготовки до засівної кампанії, від правильного розставлення сил, налагодження оперативності в роботі та боротьба з опортуністичними настроями „ще встигнем“ — залежатиме і успіх сіву.

Отже, Всеукраїнське правління т-ва „ДД“, через свої низові ланки повинно по-бойовому увімкнутися до цієї найважливішої кампанії успішно виконати покладені на нього завдання і підійти до III-го Всеукраїнського з'їзду „ДД“ з конкретними показниками готування та участі в засівній кампанії.

Слухають цікаве оповідання

Виробнича діяльність „ДД”

У виробничій діяльності нашого товариства в одній з найважливіших ланок його роботи, через яку з одного боку, відбувається виховання бездоглядних та колишніх безпритульних дітей, а з другого боку забезпечується фінансовий стан товариства — ми маємо великі досягнення. Так на час проведення II-го Всеукраїнського з'їзду наше т-во мало 78 майстерень з 2.080 учнями.

Треба визнати, що і організувалися ці майстерні, і працювали вони стихійно, самопливом. Робота не тільки не була плянова, а навіть звичайного обліку виробництва не було, про що свідчить об'єднання в одну групу таких виробництв, як кравецьке, та шевське, миловарне, шкіряне та інші.

Згідно з постановами II-го Всеукраїнського з'їзду нашого т-ва про розвиток виробничої діяльності нашої системи перед Всеукраїнським правлінням встало завдання провести облік, як наявних майстерень, так і тих, що їх мають організувати ті чи інші правління нашого товариства.

Нам треба встановити точну звітність перед ЦП, щоб воно мало змогу висвітлити виробничу діяльність т-ва перед відповідними пляновими організаціями і цим так би мовити, узаконити існування наших виробництв.

Також треба запровадити точну пляновість у виробничій діяль-

сті взагалі, і по кожному виробництву зокрема, — та увімкнутися в план постачання сировини.

Не зважаючи на величезні труднощі, що їх має Центральне Правління на шляху здійснення згаданих вище завдань, треба відзначити, що загалом Центральне Правління з цим завданням впоралося. Налагоджено звітування місцевих організацій перед ЦП.

Здебільшого виробництва „Друзів Дітей” працюють за пляном і мають досягнення у своїй роботі в галузі підготовки кадрів для державної промисловости, політехнізації учнів а також випуску продукції (лісозавод Харківського Облправління має грамоту ударного заводу за своєчасне виконання плянів, за завданнями відповідних державних установ, не тільки кількісно, але й за високу якість продукції).

Починаючи з 1931 року, виробничу діяльність нашого товариства плянувала ВРНГ (Бюро відомчої та громадської промисловости). Після реорганізації ВРНГ плянує НКЛІ, який і постачає пляново сировину. На 1933 рік виробнича діяльність т-ва „Друзів Дітей” також розгортається по лінії Держпляну і входить в загальнодержавні плани промисловости.

Динаміку виробничої діяльності з часу II Всеукраїнського з'їзду маємо таку:

Розвиток майстерень та кількість роб. сили

Назва майстерень	1931 рік			1932 рік			1933 рік			Примітка
	Кількість майстер.	Кількість		Кількість майстер.	Кількість		Кількість майстер.	Кількість		
		Дорос. робітн.	Учні		Дорос. робітн.	Учні		Дорос. робітн.	Учні	
1. Кравецька	44	805	1572	52	868	1850	52	858	2000	В показники 1933 року не включено нові виробництва, організовані протягом 3 та 4 кв. за 1932 р .
2. Шевська	19	555	839	23	485	738	23	440	765	
3. Деревооброб.	26	440	487	33	610	453	33	292	876	
4. Металічна	34	795	783	45	781	1246	45	606	1824	
5. Штуч. води	10	—	—	16	156	—	16	190	—	
6. Харчова	22	100	85	134	143	175	34	108	250	
7. Хемічна	18	78	101	15	76	129	15	172	168	
8. Текст. закл.	2	73	48	4	60	93	4	77	102	
9. Панч. трик.	6	87	213	7	90	415	7	210	630	
10. Папер. вироб.	8	215	165	15	275	149	15	180	290	
11. Цегельні	1	20	—	1	20	—	1	30	—	
12. Щітчна	—	—	—	1	75	—	1	70	30	
13. Повст. вироб.	1	15	2	2	14	22	1	12	22	
14. Хутряна м.	1	37	8	1	33	22	1	40	25	
15. Тартахи з.	1	58	—	1	65	4	1	70	10	
Разом	188	3374	4318	250	3755	5296	3250	3255	7012	

Зарплата одного робітника (в карбов.):

	Дорослих				Учні в		
	1931	1932	1933		1931	1932	1933
Перес. на всіх вир.				Перес. на всіх вир.			
На рік	1200	1330	1500	На рік	425	437	503
На місяць	100	115	125	На місяць	35,5	36,5	42

ВІДОМІСТЬ ВИПУСКУ ПРОДУКЦІЇ
в цінах Всеукраїнського т-ва „ДД“ за 1931-1932-1933 рік

Показники	Одиниця вимірювання	1931 р. фактично виконано	1932 р.		Всього	1933 р.		% пуск. ширпотреб. плану 1933 р.
			Плян	Буде виконано		Буде виконано 1932 р.	До плану 1932 р.	
Металообробна	тис. о.	8275,0	11783,0	10364,0	14131	120	119	30
Деревообробна	"	2498	3200	2820	3600	115	112	35
Швац. група	"	6500	7607	6523	8527	130	112	35
Харчова „	"	7920	9232	7125	11505	162	125	—
Штучні води	"	1000	1216	1012,0	1592	157	131	45
Хемічне виробництво .	"	986	1540	1320	1900	143	123	25
Панч.-трикот.	"	1985	1376	1526	3722	243	156	25
Мотузкові майстерні .	"	486	566	388	582	150	103	25
Шевські майстерні . .	"	1977	2570	1831	1800	98	70	20
Сукнян. бав. вир. . . .	"	389,0	642	590	1196	214	186	30
Ремонтн. взут.	"	780	895	795	1495	138	167	40
Виробництво з паперу	"	1471	2399	1999	1877	143	120	35
Фотографії	"	265	345,6	320	415	138	120	40
Цегельня	"	25	26	25	36	144	138	—
Виробн. щіток	"	150	170	135	220	163	129	20
Хутова майстерня . .	"	654	662	525	900	171	136	30
Тартак	"	713,5	933	850	1100	129	118	—
Повстяне виробн. . . .	"	125	144	96	175	182	121	—
Разом		36199	452266	38224	55774	145	123	31%

Поруч з зазначеними досягненнями маємо таку низку великих недоліків.

1. Низка н/виробництва фактично не є учбово-навчальні майстерні й не мають в загальному складі робочої сили 75% учнів. Учсба учнів не забезпечена відповідними кадрами інструкторів та теоретичним ознайомленням з виробничими процесами — відсутні відповідні гуртки, курси тощо.

2. Значна незабезпеченість культурно-побутових умов, слаба політико-виховавча робота — брак червоних кутків на виробництвах, у гуртожитках, їдальнях тощо.

3. Недооцінка деякими правліннями значіння обліку роботи виробництва, що заважає тяжко всій роботі.

4. Відсутність обліку учнів, що їх передано державній промисловості з н/майстерень, про учнів, що пішли на учобу, ніяких відомостей не надсилається.

5. Кволе переключення виробництва на госпрозрахунок.

6. Недостатнє переключення та використання місцевих ресурсів не дефіцитної сировини й організація відповідних виробництв.

Все це свідчить за недостатню пляновість в роботі правлінь, за недбайливе ставлення керівної верхівки правлінь до обліку роботи, відсутність якого не тільки не дає можливості правильно побудувати роботу організації, а й своєчасно реагувати на ті чи інші прориви в роботі.

7. Виробнича діяльність нашого т-ва ще в достатній мірі не набула соціалістичних методів — вдарництва, соціалізму. Там же де останнє застосовано — в до-

статній мірі, не вивчається, не висвітлюється та не переноситься, як досвід кращих.

На останньому пленумі Всеукраїнського правління за кращі показники роботи Дніпропетровське правління одержало ім'я Червонопрапорного району й забрало переданий йому Червоний прапор.

Майже всі облправління завірили пленум в тім, що кожний з них буде боротись за перехідний прапор й зобов'язались поповнити показники своєї роботи до III Всеукраїнського з'їзду. Огже, треба не забути включити повсякденну роботу й мобілізувати увагу громадськості навколо ліквідування недоліків н/виробничої діяльності з тим, аби в показниках за здобуття Червоного прапора не було прориву.

З свого боку виробнича частина ЦП викликає обласні правління на соцзмагання і виставляє такі пакти:

1. За чітку й своєчасну ув'язку в роботі шляхом своєчасної надсилки відповідей на запитання облправлінь.

2. На виконання тих чи інших прохань в галузі виробничої діяльності та вдачі відповідних вказівок, встановлюючи термін виконання 3 дні.

3. Своєчасно провадити аналіз балансів відчитних даних, виробничих плянів, заявок й давати на останніх характеристики та зауваження (протягом декади).

4. Своєчасно верстати одержані в термін відомості й надсилати їх відповідним організаціям.

5. Добиватись завантаження майстерень сировиною на переробку та поліпшення поставання.

ЄДИНА В СВІТІ

**„Третя основа диктатури пролетаріату — наша Червона армія“
(Сталін)**

П'ятнадцять славетних років робітничо-селянська армія — єдина в світі армія трудящих стоїть на варті єдиної в світі країни — країни Рад. І протягом всіх цих п'ятнадцяти років рік-у-рік, день-у-день Червона армія росте й міцніє. З зростом і зміцненням нашого соціалістичного господарства міць Червоної армії загартовується, як сталь і все більше стає непереможною, ударів якої не витримає жодна капіталістична армія.

Народжена в боях

Червона армія дійсно народилася в боях. Народилася в загальній боротьбі пролетаріата і трудячого селянства з поміщиками та капіталістами. Попередниками Червоної армії були робітничі загони революції 1905 року та Червона гвардія, утворені й організовані партією більшовиків. Якщо Червона армія народилася в боях, то міцніла й загартовувалася вона в найжорстокішій боротьбі з білогвардійщиною й військом світової контрреволюції.

Протягом всієї історії Червоної армії комуністи, командири й бійці були основною силою, що організовувала й запалювала. Так під час громадянської війни із 600 тисяч всіх комуністів 300 тисяч були в армії, в передових її лавах. 52 тисячі комуністів загинули, як самовіддані бійці за визволення трудящих.

Червона армія почала органі-

зовуватись на початку 1918 року. В січні Раднарком вирішив утворити Червону армію, а 23 лютого 1918 року оголошено декрета про утворення армії, що буде називатись Робітничо-селянська Червона армія.

Червона армія — армія диктатури пролетаріату

Сила й міць нашої Червоної армії полягає в тому, що вона перша в історії людства не є зброєю пригнічення й поневолення а є армія, що несе трудящому людству мир і визволення. Червона армія відрізняється від всіх буржуазних армій тим, що вона має відкритий класовий характер, тобто в нашій армії немає суперечностей між її класовим характером і завданнями, що стоять перед нею. Армія наша складається з робітників та селян і захищає інтереси не капіталістів, а робітників і селян.

В Червоній армії під керівництвом партії здійснюється спілка робітничої класи й селянства і в цьому є основна особливість Червоної армії. „Перша й основна особливість — говорить т. Сталін, — нашої Червоної армії полягає в тому, що вона є армія визволених робітників і селян, вона є армія Жовтневої революції, армія диктатури пролетаріату“.

15 років Червоної армії

Червона армія — армія світового пролетаріату

Всі армії капіталістичних країн є армії утворення капіталізму, а тому солдатам цих армій прищеплюють ненависть до інших держав, до робітників і селян інших країн, до трудящих поневолених країн.

Зовсім інакше виховується наша Червона армія. Вона виховується так, що кожний її боець, кожний її командир усвідомлює, що завдання Червоної армії — інтернаціональні, що Червона армія покликана захищати інтереси трудящих всього світу. Це дає нашій Червоній армії не зламну силу й міць.

Про інтернаціональний характер Червоної армії т. Сталін говорить так: „Нарешті третя особливість Червоної армії полягає в дусі інтернаціоналізму, в почуттях інтернаціоналізму, що проймають всю нашу Червону армію“.

Партія — вождь і організатор Червоної армії

Протягом всіх п'ятнадцяти років будівництва і зміцнення Червоної армії, партія є вождь і організатор Червоної армії.

Своє керівництво армією партія здійснює через партійні армійські організації та політорги.

Партійні організації й комуністи

користуються серед безпартійних бійців і комскладу виключним авторитетом і повагою. Цей авторитет оснований на загальному авторитетові комуністичної партії серед трудящих мас Радянського Союзу і на тому, що комуністи є передові бійці-ударники кому-

ністи кращі стрільці, кращі керівники бойових машин, комуністи передові в дисципліні і в опануванні техніки.

Парторганізація армії рік-у-рік зміцнюється й росте і вона є кращий загін у нашій комуністичній партії.

За час з 1926 року армійська парторганізація виросла незмірно. Якщо 1926 рік взяти за 100%, то 1927 р. парторганізація виросла на 110%, 1928 р. —

на 141%, 1929 р. — на 167%, 1930 р. — на 304%, 1931 р. — на 422%. А прийняті в партію за перше півріччя 1932 р. становлять 614% до прийнятих за перше півріччя 1926 р.

Так само росте й міцніє армійський комсомол. Прийняті до комсомолу за перше півріччя 1932 р. становлять 523% до прийняття за перше півріччя 1927 р. — 20% всіх рядових бійців РСЧА — комуністи. Разом комуністів і комсомольців в армії є 59%. Партійно-комсомольській прошарок в спеціальних частинах доходять до 70 — 80%,

Гідна захищати здобутки Жовтня

В 15 річницю свого славетного існування робітничо-селянська Червона армія вступає армією з найновішою удосконаленою технікою, з міцною як сталь, військовою революційною дисципліною, з першорядною бойовою й політичною підготовою, міцно з'єднана навколо свого вождя й організатора — партії.

Про досягнення частин Червоної армії свідчить те, що бійці й командири чудово володіють бойовою технікою і навчилися берегти її, що вони успішно борються за техніку без жодної дисциплінарної провини, що частини навчились дуже добре стріляти із своєї зброї і наша Українська військова округа має в цій справі

першість. Нарешті, і наш боєць має чудову стрілецьку виправку. У короткій статті немає ніякої змоги перерахувати всі досягнення нашої робітничо-селянської Червоної армії.

Напередодні 15 роковин перед Червоною армією стоять завдання дальшого бойового й політичного удосконалення, дальшого поглиблення й поширення боротьби за дисципліну й організованість. Згуртована навколо ленінської партії, на основі вказівок Реввійськради та ПУР'а, наша робітничо-селянська Червона армія з цими завданнями впорається і, оточена піклуваннями і любов'ю трудящих, що підтримують її, буде, як і була, гідна охороняти мирну комуністичну працю, буде як і була, здатна виступити на бій, захищаючи великі здобутки Жовтня.

ВИХОВНУ РОБОТУ ШКОЛИ

НА РІВЕНЬ ЗАВДАНЬ II-ОЇ П'ЯТИРІЧКИ

Школа невпинно поступає вперед. Викорінюються „охвісті“ проти спроб знеособити дитину в колективі; відкинута універсальна лабораторно-бригадна система, за якою учитель не вивчав учня, а орієнтувався на „бригаду взагалі“.

Школа озброює учня систематизованими знаннями „основ наук“. Лінія успішності учнів підноситься вгору. Але, попри ці значні зрушення, в роботі школи є серйозні хиби, що гальмують просування школи вперед. Одним із таких гальм є погана ще організація шкільного учнівського колективу, недостатня свідомість дисципліни учнів.

Галас, безладдя, неухважність під час лекцій, на жаль, не рідкі гості багатьох наших шкіл. Ще бувають випадки ображення вчителів окремими учнями.

Неподобства на вулиці, не втримане, негідне учня, ставлення до старших, до дорослих, у родині, можна спостерігати серед наших школярів.

Власне кажучи, все це є залишок наслідків опортуністичних перекирвань у шкільній роботі. Це ж Шульгін зневажав, відкидав учителя, це „лівачи“ руйнували виховну роботу, лад школи й цілу школу.

Переборюючи рештки опортунізму в шкільній роботі, ліквідувати „основну хибу“ школи, ми мусимо передусім піднести виховну роботу школи, зміцнити свідому дисципліну учня.

Що ж треба робити, щоб ґрунтовно поліпшити виховну роботу школи, щоб зміцнити свідому дисципліну? Це запитання непокоїть ватажків піонерів, це запитання ставить собі зокрема і вчителька 2-ї групи 62 ФЗС Харкова, що ніяк не спромоглась налагодити роботу групи.

Коли оглянемо роботу тих шкіл, де найслабша дисципліна, то побачимо, що здебільшого в таких школах хибую організація цілої шкільної роботи, немає правил внутрішнього розпорядку, учителі спізнюються на лекції. Ця неорганізованість шкільної роботи негативно впливає на учня, учень і собі привчається до неухважності — звідси порушення шкільного ладу, звідси погіршення навчальної роботи школи.

Треба, щоб організація й порядок в школі організовували й учня, треба, щоб учень відчував керівництво школи, треба, щоб усе життя школи виховувало в учнів самодисципліну, свідоме ставлення до навчання. Ось чому ми мусимо сказати, що основною передумовою, найважливішим чинником доброго розгортання виховної роботи та зміцнення свідомої дисципліни учнів, є плянова і стала організація шкільної роботи.

Отже, в кожній школі треба встановити сталий розклад всієї навчальної та виховної роботи, і не лише встановити, а обов'яз-

ково довести цей розклад до кожного учня.

Та це не все. У кожній школі мають бути розроблені правила внутрішнього розпорядку. Ці правила треба довести до свідомості цілого учнівського колективу, учня зокрема. Прекрасні зразки точного встановлення правил внутрішнього розпорядку подають такі школи як 23, 20 ФЗС Харкова, Кроменська ШКМ (м.в.) Житомирського району на Київщині.

ЦК ВКП(б) визнав за основну форму навчальної роботи лекцію. Організація лекції — найвідповідальніша ланка роботи вчителя. Але доводиться ще, на жаль, спостерігати такі явища:

Дзвоник. Діти з галасом юрбою линуць до класу. Останнім, в супроводі кількох учнів, увиходить учитель. Перші слова вчителя: „Діти, тихше“. Збуджені неорганізованим проведенням перерви, діти ніяк не заспокоюються. Нарешті стихло. — „Діти, — знову починає вчитель, — сьогодні ми почнемо повторення“. Раптом двері класу розчиняються і входить маленький, бадьорий хлопчисько. Учитель облищає лекцію — і до учня: „Ти чого спізнився?“ Починаються пояснення, до них вставляються репліки других учнів. Одні обзивають, другі захищають. Нарешті знову стихло і вчитель починає продовжувати лекцію.

Раптом сильний стук у двері, учитель здригається; зв'язки думки обірвалися... „Вийдіть“ — „Будь ласка, моїй Настусі сніданочок передайте“ — виспіває дбайливо мамаша, передаючи вчителеві для доньки. Група дезорієнтована. Недосить підготований вчи-

тель не може встановити зв'язки думок, лекція плутається, час марно йде, учні з нудьгою чекають кінця змарнованої лекції.

Цей приклад взято з роботи одної з Харківських шкіл.

Треба ліквідувати такі явища. Категоричний обов'язок кожного педагога забезпечити й організувати добре проведення лекції, а також забезпечити організацію та порядок у групі.

Учитель мусить бути до дзвоника в класі й забезпечити організований вхід учнів до класу, за допомогою чергового від дитсамоурадування, заздалегідь приготувати все навчально-ілюстративне та досвідне приладдя, потрібне для даної лекції.

Учнів, що спізнилися, треба впускати до класу лише в окремих випадках. Передавати дітям сніданки та інші речі під час навчання, не дозволяється.

Проводячи лекцію вчитель мусить забезпечити повне використання 45 академічних хвилин, звівши до мінімуму організаційні зауваження.

Під час перерви неможна залишати учнів на призволяще. Треба організовано провадити перерви, а передусім велику перерву — влаштовуючи масові гри, фізкультурні виступи, колективні співи, зимові спортивні виступи у подвір'ї школи тощо.

От, коли ми внесемо лад і добру організацію в роботу школи, коли дитина завжди буде в колі нашої уваги, коли буде дисциплінувати учня, виховувати в нього соціалістичне ставлення до навчання та праці.

Відомо, що класовий ворог на передодні своєї остаточної загибелі чинить шалений опір соціалістичному будівництву, зокрема комуністичному вихованню молодого покоління. Класовий ворог через дітей намагається сіяти різні ворожі чутки, підбиває дітей на безладдя, порушення шкільного режиму, а інколи навіть на ворожі виступи. Тим то,

Піонер школи сліпих учиться писати. Харків

борючись за лад в школі, за свідому дисципліну, треба викривати, переборювати впливи класового ворога. А в деяких школах є намагання не „виносити сміття з хати“, не робити, як дехто з поодиноких завів висловлювалися, шуму навколо нашої школи. Де-не-де помічається примиренське ліберальне ставлення до проявів впливу класового ворога, напр. 26 ФЗС у Харкові.

Треба остаточно викоринити де притуплення політичної класової пильності в деяких школах, треба викривати вплив класового ворога, мобілізуючи учнівські маси на їх переборення.

Тепер про роботу з батьками, ЦК ВКП(б) вказав на потребу посилити педпропаганду. Ми мусимо перебороти ворожі впливи родини на дитину, ми мусимо озброїти батьків знанням основних відомостей з педагогіки та педології. Треба, щоб у родині продовжувався й закріплювався виховний вплив школи на дитину.

Ось чому треба кожній школі налагодити плянову та систематичну роботу з ба тьками (збори, наради тощо). Школа до батьків повинна поставити конкретні вимоги, а саме:

1) Забезпечити норму сну для дитини, що її встановлено для дітей даного віку (не дозволяти пізно відвідувати кіно, товаришів, перебувати на вулиці тощо).

2) Забезпечити своєчасний прихід до школи дитини; забезпечити дитині місце та умови для готування, перевіряти щодня, чи виконує учень завдане додому.

3) Дбати про зовнішній вигляд та санітарно-гігієнічний стан учня, відряджаючи його до школи.

4) Забезпечити учня гарячими сніданками в разі неспроможности, своєчасно подати заяву до шкільного комітету.

5. Забезпечити участь дитини в культурно-масовій роботі (відвідування театрів, кіно в вихідні дні, відвідування читальні та шкільного клубу, участь у зимових спортивних заходах тощо), передплатити газету, журнал.

В усіх випадках негативної поведінки дитини звертатися до педагога.

Вся виховна робота має піднести лад у школі, але це не виключає потреби спеціальних окре-

них заходів в боротьбі за лад в школі.

На кожний окремий випадок порушення свідомої дисципліни, порушення ладу в школі, треба звертати увагу педколективу, піонерської організації й дитячого самоврядування. Його треба обговорювати на учкомі в піонерській базі, комсомольських осередках, допомагаючи товаришеві виправитися.

Борючись проти злісних порушників шкільного ладу, педагоги повинні застосувати уважний індивідуальний підхід до кожного учня, а саме:

- 1) Запровадити систематичний облік і фіксацію порушення ладу даним учнем.
- 2) Проводити розмови з учнями, що порушують шкільний лад.
- 3) Вивчати родину, й ціле побутове оточення даного учня.
- 4) Залучити цю дитину до громадської роботи, дати їй певне

навантаження, уважно стежити за цією дитиною аж до її виправлення.

Усіма цими заходами треба усунути потребу виключати учнів зі школи. Виключення зі школи треба розглядати, як абсолютно крайній захід, що його застосовують школи лише до непоправних учнів, суворо додержуючись інструкцій НКО, поданих у листі про зміцнення шкільного режиму. Нарешті знов треба підкреслити, що основне в піднесенні свідомої дисципліни в школі, це добра організація цілої навчальної й виховної роботи, точний розпорядок, поведення його до кожного учня, а друге — це охоплення учнів масово-виховною роботою та серйозна увага до кожного окремого порушення шкільного ладу.

Ми маємо всі можливості досягти зразкового ладу в нашій школі і ми мусимо цього дійти.

В школі при Лихачівський МТС. Харківської області

ДАЙТЕ ПІДРУЧНИКИ

РОЗРОБІТЬ ПРОГРАМИ

(ДО УВАГИ НАРКОМОСВІТИ)

Поївши гарячий сніданок, після дзвоника діти нульової групи заходять до класу. Зараз має бути лекція з математики.

Після багатьох зауважень ледве затихає в групі. Виконують вправи.

— Будемо зараз перевіряти завдання дані додому;

— Миша йди з зошитом до дошки, — говорить керівниця групи Марія Павлівна.

— До п'яти додати три буде вісім, відняти один, буде один, — відповідає Миша.

Ось біля дошки Ціля.

— Вісім відняти три буде два, — говорить Ціля.

Але за галасом ледве-ледве чути, що каже дівчинка.

Після Цілі біля дошки Роза. Вона бере в ліву руку крейду (після зауваження керівниці міняє руку) й починає писати завдання. Діти галасують... Вона щось малює... Зауваження керівниці марні. Діти ходять між партами, а то й говорять між собою. Ось Ліда бавиться ножиком, ріже без кінця олівець, парту.

Керівниця працює з декількома дітьми (10), що беруть участь у розв'язанні завдання, решта дітей не слухають совсім.

— Давайте, діти, заспіваємо, — говорить керівниця, щоб якось втихомирити дітей.

Діти на хвилинку оживають, але все ж не всі беруть участь. Заводи — пропонує хлопчик.

— Приступимо далі до своєї роботи. Покладіть руки за спину, обличчя свої попідводте. Зробимо раз, два, три, чотири — роблять вправи. А Ліда все бавиться ножиком, псує парту, зошит. Потім вона губить ножика. Голосно питає дітей з сусідніх парт, чи не взяв хто його. І так аж до кінця лекції.

— В одній кишені 8 коп. (а Ліда ну, віддай!), а в другій — 2 коп. Скільки всього? Намагається керівниця притягти увагу дітей...

Лена ввесь час їсть хліб.

— Ще зробимо — раз, два, три, чотири... Тепер запишемо декілька прикладів додому. А тепер давайте поспіваємо. Співати треба всім, бадьоро, уважно... Ви не хочете слухати... І я не хочу... (хоч, правда, невідомо чого керівниця не хоче). Робіть хто що хоче — каже керівниця.

— Сара, я тебе виведу за двері, коли ти ще будеш битись... Ну, давайте заспіваємо: у школі на лавах... Але ще багато мине часу, поки настане тиша. Нарешті співають.

— А тепер давайте: За колонами колони до майдану всі спішать... Починаймо — три, чотири.

* * *

Оце ми подали картину роботи нульової групи Харківської 57 ФЗС.

Нульові групи — це справа нова. Немає ще ні програм, ні підручників, ні метод роботи, ні від-

повідних керівних груп. А в цьому саме чи не найбільша потреба. Візьмемо хоч би й керівницю цієї таки нульової групи. Досвідчений педагог, має чималий практичний стаж роботи в школі, але роботи з іншими групами і в наслідок невеликого керівництва нульовою групою. Бо чим же ще можна пояснити абсолютну відсутність дисципліни, неухважність дітей, низький рівень знань тощо. Керівниця не вміє охопити дітей роботою, не вміє зацікавити їх, а через те вона не користується авторитетом. В групі є двоє — дітей дезорганізаторів, яких треба обов'язково забрати. Вони заважають цілій групі.

Група розпочинає роботу о 8 год. ранку. Багато дітей спізнюються. Перша лекція пропадає. О 12 годині закінчується навчання й діти повертаються додому. Але

не всі діти забезпечені потрібним доглядом дома. Отож, ці діти потребують найбільшої уваги від установ позашкільної роботи. Тут осередки „ДД“ повинні взяти активну участь. Вони мусять ширше розгорнути планогу позашкільну роботу.

Нульові групи — це наймолодша й найслабша ділянка шкільної роботи. Саме ця ділянка потребує негайної допомоги від органів Наркомосвіти, а також громадських організацій.

Щоб надалі краще налагодити роботу треба забезпечити нульові групи спеціальними керівниками, підручниками, програмами, відповідними умовами роботи, приміщенням тощо.

Але минула вже перша половина навчального року, Наркомосвіта ще й досі не спромоглася дати програми, підручники.

Учні нульової групи 57 ФЗС (Харків)

У нульовій групі 18 ФЗС. Харків

НУЛЬОВИКИ

(НОТАТКИ З НАТУРИ)

Є певні норми розвитку дитини. Є й відхили від норми. Досвід фахівця дає можливість розпізнати відхили від норми там, де цього не побачить недосвідчене око.

Ви читаєте висновки педологічного кабінету.

Коля Неміров — 8 років, батько — візник, п'є, покинув дружину. Мати утримує родину з невідомих джерел. На квартирі часто збирається кампанія співають, лаються, грають у карти. Коля — незмінний свідок. У наслідок — Коля дезорганізатор, не піддається впливові вчительки, своєю поведінкою дезорганізує цілу групу.

Леночка Криволапова — Матері немає, дочка чорнороба, прогульника, що додому приносить

копійки, минулого разу приніс 22 крб. Не дуже проживеш. Леночка часто не обідає, виснажена, відстала. Скільки довелося витратити енергії, щоб розтлумачити Леночці, що на одній руці — п'ять пальців. Та все забуває — зраджує пам'ять.

Клим Леонов — 8 років. Надмірна рухливість — невропат. Знищує все, що попадає до рук: папір, зошит, квиток, гроші. Ні батька, ні матері не має. Виховується у дядька. Тітка недолюблює чужих дітей...

І так далі, і так далі.

Соціальне лихо.

Всіх оцих малять, загальмованих у своєму розвитку, недисциплінованих тощо, тимчасдово ізо-

люють в окремі школи, де під керівництвом фахівця виправляють їх.

Одна з таких шкіл у Харкові — 72. Найцікавіше в ній — це нульова група. На сьогодні (25-XII) там зібрано щось 16 дітей.

Простора кімната. За партами — нульовики. Тут іде своєрідне життя.

— От вам, діти, дерев'яні цеглинки. Збудуйте, хто що може — каже вчитель.

— Ану, що в тебе?

— Здебільшого — хатки, конюшні.

А от у Досового Андрія, щось не зовсім подібне до хатки... Рямки — одна вища, друга нижча.

Андрійко краще сам пояснить, що це таке.

— Це — церкви. Отут співають, а тут вище...

— А де ти все це бачив?

— А я ходжу до церкви, з братом...

Андрійка батьків немає, виховується він у чужих.

Є досить ініціативних. От Дрокин Ваня, збудував фотоапарат. Десь бачив його, а тут відтворює в своєму „мистецтві“.

— Діти! Напишіть на зошитах свої ім'я.

Важкувато. Деякі пишуть, їм показували, але інші пишуть замість ім'я свого — „мама“, якось легше.

Зате в плетінні килимів з паперу, виявляється колективна творчість. Тут уже Валя, якщо перша сплела, — допоможе това-

ришці обов'язково — і матеріалом і своєю „засвідченістю“.

А от малюванню не щастить — погано малюють.

Дзвоник — і дівтора шикується в шеругу.

Недавно працює ця нульова. Та все ж вже тепер є чимало хиб у роботі.

Школа відсталих вимагає особливо великої уваги до себе від громадськості. Цієї уваги саме їй бракує. Осередок „ДД“ бездіяльний. Група не забезпечена іграшками, зошитами, приладдями. Кілька коробок дерев'яних цеглинок — оце все, все що має група. Немає навіть паперу для різних виробів, як от килимів тощо. Холонувато в класі.

Позитивне це те, що всі діти забезпечені безкоштовними сніданками.

Нульова тут — це те роздоріжжя, від якого йдуть два шляхи — шлях до здорового, нормального життя й другий шлях — шлях загальмованого розвитку, непутящого життя, без користі для себе й суспільства.

Всі наші сили, всю увагу ми мусимо звернути на те, щоб спрямувати дівтору на перший шлях, на виховання здорової, цілком нормальної людини нового суспільства.

Тільки заходами й силами всієї радянської громадськості, ми перетнемо дорогу цій дівторі, до млявості, розмагніченості, ненормального розвитку й покінчимо з цим соціальним лихом. Ф.

Вміщуючи два невеликих нариси: О. Рудченко і Ф. — про стан роботи в нульових групах, редакція має на меті звернути увагу на цю справу, як з боку органів Наросвіти, так і з боку громадських організацій.

Редакція сподівається, що інспектура Наросвіти, а також керівники нульових груп, щоб краще організувати роботу, поділяється на сторінках нашого журналу досвідом роботи з цими групами.

ЯК ЖИВУТЬ ДІТИ

В НАНСЕНІВСЬКОМУ ДИТБУДИНКУ

Недалеко від Києва, як велетень між соснами, стоїть триповерховий будинок, в якому живуть та виховуються 204 дітей. Це дитячий будинок ім. проф. Нансена. Будинок нещодавно випустив на самостійне життя 135 цілком свідомих вихованих громадян і відрядив до ФЗУ та технікумів вчитися, а натомість взяв 150 дітей з вулиці, щоб і їх виховувати.

Як базу існування дитбудинку має міцне зразкове сільсько-господарське виробництво, 362 га землі, 25 шт. коней, 40 шт. рогатої худоби, 35 свиней та 150 шт. птиці. Для худоби є теплі, чисті приміщення. Тут можна помітити дбайливе господарське око.

Але діти не лише працюють в своєму господарстві, вони вчаться в школі це для них основне.

Школа 2 концентру, зачиненого типу, де вчаться всі діти дитбудинку, та ще й з ближніх сіл охоплює дітей комунарів та колгоспників. Школа працює на дві зміни. Є майстерні — токарна, ковальська, столярна, швацька, електрорухії, який дає освітлення по всьому господарству, рухає млин і токарський верстат. Наочним приладдям з природознавства та хемії школа забезпечена, лише не має фізичного кабінету.

Для академічно відсталих дітей утворені бригади взаємодопомоги, що працюють під керівництвом учителів.

Політвиховна робота протягом

1932 р. була поставлена погано. Правильніш її зовсім не було. Не працювала політшкола та не було годин поточної політики, через що діти подеколи, неправильно реагують на труднощі, бо не розуміють їх. Серед дітей є випадки, крадіжки, втечі з будинку. Серед 13 дітей, що втекли — 5 втекло після крадіжки.

Завпедчастиною намагається це неприпустиме становище пояснити лише тим, що викладач суспільствознавства т. Дорошенко не відповідав своєму призначенню та й ватажок ЮП слабкий.

Гуртковою роботою та роботою добровільних організацій охоплено 80% дітей. Працюють, гуртки: духової та струнної оркестри, драматичний, співочий та гурток художнього вишивання.

Добровільні організації існують такі: МОДР, ТСО, Юний безвірник, гурток операнто. Стінгазета виходить регулярно раз на місяць. Соцзмаганням та ударництвом охоплені 5 та 6 груп: ведеться облік. Щодокади кращих ударників та ледарів висвітлюють на спеціальних таблицях. В 4 групах соцзмаганням діти не охоплені, бо вони лише 20-ХІІ організовані з дітей вулиці та колектора, серед їх були і є випадки порушення дисципліни. Культурний відпочинок дітей налагоджено досить добре. Є гри кіно, радіо, художні вечірки самодіяльності.

Харчування дітей тут поставлено добре, є заготовлена горо-

диана в достатній кількості. Зараз відгодовують велику свиню. Ідять 3 рази вдень. Кожна дитина одержує 500 грм. хліба, щодня ідять щойсь молошне і досить часто буває м'ясо. Слабших дітей взято на дієтичне харчування, де постійно перебуває 15 чол. Дітям, що не вистачає однієї порції дають подвійну. На харчування діти не скаржаться.

Зате жахливий стан в дитбудинку з одягом, взуттям та постільною білизною. Білизни, верхнього одягу — по одній зміні. Сумна картина, коли оглядаєш дитячі спальні — не на всіх ліжках є простирадла і наволочки. Ковдри подерті, брудні, як і ті простирадла, що є на ліжках. У спальнях не зовсім чисто, особливо у хлопчиків. Діти, хоч і купаються 3 рази на місяць, але не всі міняють білизну, бо не вистачає. Ванни, де діти купаються стоять брудні. Діти роздягнені обірвані, позгиналися на ліжках, абсолютно що не припустимо в будинку — і мають вигляд безпритульних.

Треба сказати, хоч дитбудинок і має 135 цілком одягнених та взутих дітей, і допомогу ж від „ДД“ одержав лише на 40 чол.,

а прийняв 150. Помітно і те, що адміністрація дитбудинку надто захопилась господарством збагато дбає про господарство це добре, але на жаль, звертається мало уваги на дітей що й привело до такої, жахливої картини.

Господарство дає великі прибутки, та крім того будинок утримує міськнаросвіти й він одержує все на рівні з іншими дитбудинками.

Недавно дитбудинок одержав на 40 чол. хлопців верхнього одягу. Діти зраділи, що нарешті їм дедуть нові штанці. Але... сумна картина. Не зважаючи на те, що одяг був замовлений на зріст від 10 до 16 років надіслали 40 штук штанів на зріст від 1 до 3 р. такі злочинні „казуси“ з Київськими постачальними організаціями трапляються часто. Наприклад в дитбудинск дошкільнят прислали білизну на зріст від 20 і більше років.

Важкий стан дитбудинку пояснюється ще й тим, що громадські організації не цікавляться станом дитбудинків, не заглядають туди і не допомагають у роботі, зокрема й така організація, як „ДД“, нічого не зробила для того, щоб забезпечити одягом та взуттям дітей.

Поширення мережі дитячих закладів під час весняного сіву, що дасть можливість звільнити жіночі робочі руки — є головне завдання низової ланки т-ва ДД — осередку.

ЧОМУ?

Але заглянемо, ще в кілька шкіл м. Харкова.

Ось 25 ФЗС.

Щоб знайти робітну кімнату, треба не одну особу запитати в школі.

Школа наша політехнічна. Проте ми дбаємо. Про політехнізацію завжди говоримо. Домагаємось поліпшення політехнізації наших шкіл.

Чути гомін дітей. Очевидно, тутдесь близько кімната.

— Такої тут немає — відповідає служниця.

Але дитинча років восьми веде такі нарешті до цієї кімнати.

Ось і вони, дві робітні кімнати — більша й мала.

Скрізь убогість впадає в око. У більшій стоять 4 дерев'яні верстати.

— Вони поламані, непридатні — каже вихователька.

Попід стіною 8 верстатів. До кожного пригвинчені лещата. Але й тут з 10 лещат лише двоє придатні до роботи, решта поламані, зіпсували діти.

На підлозі стружки, папер. 3 поламані шафи, 6 подряпаних табуреток.

Крім верстатів, лещат є ще 4 ножі, 9 ножиць, 4 гемблі, 10 фуганків, 4 стамески. Ось і все обладнання — додає вихователька. У меншій кімнаті площею близько восьми квадратних метрів, за чотирма столиками „політехнізуються“ діти.

Це слово дійсно такі треба брати в лапки.

Бо як же можна інакше назвати те, що за цими столиками,

тісно притулившись одне до одного, вони вистругують палички для прапорців такими тупими ножами, що ними й руки ні вріжеш.

Інструкторка старанно пояснює, як дітям треба робити, яку позу треба прийняти.

Але це не допомагає справі, бо тупим ножом нічого не вдієш а належної пози не приймеш, бо тісно, розмахнутись не можна, влучиш в товариша.

— Матеріалів немає жодних. Використовуємо непотрібні уламки ящиків, парт, старий папер, взагалі покидьки — скаржитесь вихователька. Щоб працювати, доводиться матеріал часто самій купувати на власні гроші, а то і з дому приносити — так „політехнізується“ щоп'ятиденки по 2 години 200 дітей.

Куди ж дивиться адміністрація школи?

Чому видали чека на 170 крб. для обладнання, але по цьому чеку не можна було грошей одержати?

Чому? запитуємо ми.

Куди дивиться завод „Червоний Жовтень“, до якого прикріплена школа?

Чому він жодної допомоги не подає школі, запитуємо вас?

Батьки, що їхні діти ходять до цієї робітної кімнати, чому не турбуються за роботу дітей?

Хіба ж можна назвати це політехнізацією?

Ми прохаємо адміністрацію школи і завод „Червоний Жовтень“ дати відповідь нам, що зробили вони для зміни стану?

Готуємося до третього всеукраїнського

Всеукраїнському комітету т-ва „Друзів Дітей“, Обласному комітетові т-ва „Друзів Дітей“

**Від Кременчуцького міськправління
т-ва „Друзів Дітей“**

РАПОРТ

Реалізуючи постанови останнього Пленуму Всеукраїнського Правління та І-го Харківського Облас'їзду Кременчуцьке Міське Правління соціалістичними методами праці на основі 6-ти вказівок тов. Сталіна під проводом партійної організації дотерміново виконало та перевиконало пляни 1932 року, як по виробничому, так і по оргмасовому секторах.

На 30 XII 32 року ми маємо такі показники і завдання виробництва на 1932 рік—1.232.000, фактично виконано—1.248.607, що становить 101,5% річного пляну.

Під час місячника підготовки до 3-го Всеукраїнського з'їзду та 3-ої міської конференції, охоплено соціалістичним соцмаганням та ударництвом всі осередки Кременчуцького району та підприємства нашої організації. За грудень—ударний місячник—виробництва „ДД“ випустили продукції на 204.000 крб., замість передбачених за пляном 123.200 крб.

Організація за 1932 рік збільшилась майже на 350%, так на 1-І—32 року було 5.400 членів, на 31-XII—32 року ми маємо 20.070 членів. Під час місячника організація зросла на 9 000 членів, що дало змогу перевершити плян 1932 р., згідно з соцумовою з Полтавою, на 10%. Під час місячника переведено 156 зборів, втягнуто 28 юридичних членів, організовано семінар активу на 25 чоловіка, 6 бригад працюють по хлібозаготівлях з активу „ДД“. Організовано 2 Райправління та вислані три бригади для проведення роботи по організації Райправлінь.

Тепер ми закріплюємо ці досягнення, перевіряючи соцумови, пророблюючи завдання 2 п'ятирічки.

Ми запевняємо Всеукраїнське Правління та Облкомітет нашого т-ва щодо 3-го Всеукраїнського з'їзду ми прийдемо ще з кращими показниками роботи, виправдавши довіря партії та радвлadı в питаннях оздоровлення дитинства та сприяння Комуністичному вихованню.

За дорученням президії

Відповідальний секретар Кременчуцького міськправління

Бережної

Обласний з'їзд т-ва „ДД“ Одещини

22/XII—32 р. о 7 г. відкрився обласний з'їзд „ДД“ Одещини. З'їзд працював два дні—22 та 23/XII.

На порядку денному стояли такі питання:

1. Звіт ЦП „ДД“.
2. Звіт облоргкомітету Одещини.
3. Доповідь облкомітету ЛКСМУ (робота ДД щодо сприяння КДР).
4. Вибори облкомітету „ДД“, вибори ревізійної комісії та делегатів на III Всеукраїнський з'їзд „ДД“.

На з'їзді прибуло 169 делегатів з 31 району.

Крім того на з'їзді були присутні представники від всіх виробництв м. Одеси.

22/XII на з'їзді були делегати від усіх виробництв м. Одеси.

Від усіх виробництв принесли з'їздові подарунки.

З'їзд вітали діти дитячого будинку й садків. На з'їзді рапортували виробництва „ДД“ про виконання промфінплану.

На першому вечері з'їзду заслухали звіт ЦП „ДД“. Після

урочистої частини—художня частина.

23/XII заслухали: 1) доповідь Облоргкомітету, 2) доповідь Обл. комсомолу, 3) Обговорення.

Крім того на з'їзді працювали такі секції:

- а) робота „ДД“ щодо сприяння КДР, б) Оргробота „ДД“, в) Оргмасова робота „ДД“.

В секціях працювали всі делегати з'їзду.

З'їзд пройшов дуже жваво і діловито.

По всіх доповідях виступало багато делегатів, які говорили про хиби і позитивні моменти роботи оргкомітету, роботу центрального правління було подано багато пропозицій щодо поліпшення роботи „ДД“ на периферії. Особливу увагу з'їзд приділив боротьбі з дитячою безпритульністю та роботою дитячого будинку.

Треба сказати, що всі доповіді були побудовані на основі самокритики.

Той факт, що з'їзд пройшов так добре, свідчить про задовільно проведену облоргкомітетом підготовку до з'їзду.

ЩО НАМ ПИШУТЬ

У НАС НЕ ВСЕ ГАРАЗД

(„ДД“ у Миколаєві)

Миколаївське Райправління „ДД“ погано керує роботою своїх підприємств.

Виробництва працюють не за пляном, навіть деякі з них не знають кількості виготовленої продукції за минулий день.

Виправдуючись тим, що пля-

новик правління нештатний, плянова група не бере достатньої участі в роботі виробництв; наслідком цього є те, що плян не доводиться не тільки до окремого верстата, а навіть нема денних плянів на виробництво.

Госпрозрахунку не запровад-

жено в роботу. При наявності 30 машин працює лише 7. Довгий час правління утримувало представництво у Харкові, хоч цей представник не виконував своїх обов'язків і протягом 2-х місяців нічого не придбав. Культосвітньої роботи з підлітками нема. Не порозумівшись своєчасно з банком, правління допустило продаж прядива трикотажної майстерні, чим поставило т-во в скрутне фінансове становище.

Так працювати не можна.

Правління мусить перебудувати свою роботу так, щоб позбутися цих хиб. Роботі виробництва треба приділити більше уваги і у всій діяльності керуватися баченнями т. Сталіна, треба завести точний облік, планування та звітність, перевести виробництва на госпрозрахунок.

Конче треба звернути увагу на труддисципліну та налагодити масово виховну роботу з підлітками, пов'язавшись в цій справі з КДР та ЛКСМУ.

СИСТЕМИ ПЕРЕКВАЛІФІКАЦІЇ ПІДЛІТКІВ НЕ ІСНУЄ

(„ДД“ в Черкасах)

Черкаське товариство „ДД“ має цілий ряд виробництв (панчішне, дзеркальне, чимоданне, електрозварне та інші), але підприємства ці від Райправління не мають конкретних виробничих завдань, облік продукції покладено на бухгалтерію, справи якої запуснені за 1 рік.

Виробничого пляну на 1933 рік та потреб сировини на 1 квартал першого року 2 ої п'ятирічки не пророблено.

Виробництва досить механізовані і мають характер невеличких кустарних майстерень. Робочою силою виробництва не укомплектовані: на них працює 51 підліток та 4 дорослих.

Системи перекваліфікації підлітків не існує. При підвищенні зарплати скликається комісія для перевірки кваліфікації учнів, а зарплату підвищують за окремими заявками завідувачів май-

стерень. Навчально-виховної роботи з підлітками ніхто не проводить, культмасової роботи немає „через відсутність червоного кутка“. Навчання охопило тільки 50% дітей, що живуть в дитбудинках, а ті, що мешкають по приватних квартирах, зовсім не вчаться.

Черкаське Райправління повинно ліквідувати хиби в роботі виробництва. Більше уваги треба звернути на розвиток чемаданної майстерні, забезпечивши її сировиною з місцевих ресурсів і з відходів.

Проробити питання організації лозової та теслярської майстерні. Взяти ставку на максимальну механізацію виробництва.

Потрібно охопити навчанням 100% підлітків, розгорнувши серед них масову та політвиховачу роботу.

НІЧОГО НЕ ЧУТИ

Не чути у Градизькому районі про організацію „Друзів Дітей“. Певно там такої немає, а може й є, так роботи цієї організації там не видно.

Та навіщо там така організація, там і „робити не буде чого“. Так думають очевидно, керівники Харківської обласної організації „ДД“, а проте *саме тут роботи для „ДД“ надзвичайно багато.*

По багатьох школах району гарячих сніданків немає, підвозу учнів до школи теж немає, забезпечення учнів одягом та взуттям теж не достатнє. А про оздоровну роботу то й говорити нічого. Можна напевно сказати, що майже нічого не зроблено, міркуючи по тому, що у таких великих селах району, як Святилівка, Липове не зроблено нічого у справі оздоровлення дітей влітку минулого року.

А природні умови в цих селах дуже гарні. Візьмімо, наприклад, с. Липове, через яке тече річка Сула, далі за селом луг і гай, а ліворуч пісок. Не гірше з природнього боку і у с. Святилівці, в якому зразу ж біля села є велике озеро діаметром до 2 кілометрів з луговою водою. Сонце, повітря, вода до послуг дитинства, лише треба було комусь узятись до організації оздоровної роботи. І ось ці місцеві дуже гарні природні умови залишились не використаними, бо не було кому потурбуватись про це, не

було кому налагодити оздоровну роботу як слід.

Нема осередків „ДД“. Нема кому турбуватись про те, щоб діти за літо відпочили і новий навчальний рік зустріли з новим запасом енергії, взявшись до навчання так, як цього вимагає партія та вся пролетарська громадськість від наших дітей.

Тут мабуть забули про слова В. І. Леніна, що „молодь наша має бути міцна, здорова, з сталевими нервами, з залізними м'язами“.

Отже, для того, щоб на наступне літо провести оздоровлення дітей як слід, треба розпочати готуватись вже з цього часу. Роботи, як бачите, дуже багато, а чомусь ніхто й не згадує про організацію „ДД“. Коли нема її в районі, то Харківському обласному правлінню „ДД“ треба як найшвидше організувати її там, а також по селах утворити осередки „ДД“, які й почнуть працювати, діставши відповідні вказівки від районної організації;

Осередки „ДД“ на місцях зможуть взяти велику участь в налагодженні оздоровної роботи серед дітей, зокрема школярів. Вони притягнуть до цієї роботи колгоспників та бідняків і середняків одноосібників і наступного літа зможуть використати для оздоровлення дітей чудові природні умови Градизького району.

ПОПРАВКА. В журналі „Друг Дітей“ № 24 на сторінці 8, другий рядок знизу надруковано: „Наприклад помилився V Всеросійський з'їзд комсомолу“ а треба: один із прикладів наших помилок є уквала V Всеросійського з'їзду.

В журналі № 1 — 1933 р. на стор. 23, третій рядок вгорі надруковано: „Педологія — наука про соціальні можливості...“, а треба: ... про соціально діяльні можливості....

Контрольні цифри розвитку ясельної мережі та ясельного будівництва по Україні на 1933 рік

Одною з передумов втягнення жінок до активної участі в соціалістичному будівництві, поліпшення її побуту та реконструкції його на нових, соціалістичних засадах — є розгортання ясельної мережі.

Розгортаючи ясельну мережу 1933 року, всю увагу треба звернути на обслуговування.

Робітниць важкої промисловости на 100%.

30% „ Легкої „ на

Радгоспів та МТС на 100%.

Охопити колгоспниць постійними яслами на 4,5% та сезонними на 65%.

Кількість постійних ясельних ліжок за планом на 1933 рік по УСРР має збільшитись проти 1932 року на 75096, при чому по місту кількість цих ліжок збільшиться на 22618, а по селу на 52478 ліжок.

По окремих областях мережу постійних ясел передбачено розгорнути так.

Щоб досягти 100 відсотків обслуговування постійними яслами, жінок важкої промисловости, на 1933 рік передбачено збільшити число постійних ліжок по окремих галузях за таким розподілом:

Для обслуговування водного транспорту буде утворено постій-

них ясельних ліжок проти 175, що існували 1932 року.

Жіноцтво інших промислів (Н. К. Легпром. НК ліскоп, НК постачання і інш.) буде охоплене постійною ясельною мережою на 30% проти 18% 1932 року; воно матиме 36.041 ліжок з охопленням 120.140 дітей проти 20.201 ліжок та 109.220 дітей, що були охоплені 1932 року.

В сільсько-господарському секторі мережа постійних ясельних ліжок 1933 року повинна теж значно збільшитись, охопивши робітниць МТС та радгоспів на 100% та колгоспниць на 4,5%.

Крім того, 1933 року 3.000 ясельних ліжок буде існувати для обслуговування аграрної людности села (бідняки і середняки, одноосібники).

По радгоспах та МТС на 1933 р. збільшення кількості постійних ясельних ліжок проти 1932 року становитиме 7.003 ліжок, по колгоспах 42.475 ліжок.

Для обслуговування колгоспниць підчас сільсько-господарських кампаній на 1933 рік передбачено розгорнути мережу сезонних ясел, охопивши ними 65% колгоспниць проти 54% 1932 р.

Загальний приріст кількості дітей охоплених сезонними яслами по колгоспах 1933 року становитиме 290.890 ліжок.